

TWEE VERHALEN

VOOR DE JEUGD.

Uit het Hoogduitsch.

MET TWEE PLAATJES.

UITGEGEVEN DOOR

T. M. LOOMAN.

Geheel ten voordeele van de Christelijke Bewaarschool van
de Vereeniging ter Verhreiding der Waarheid, alhier.

AMSTERDAM,

H. HÖVEKER.

1860.

T W E E V E R H A L E N

VOOR DE JEUGD.

.....brak de tak onder den ongelukkigen vader.....Blz 20.

TWEE VERHALEN

VOOR DE JEUGD.

Uit het Hoogduitsch.

MET TWEE PLAATJES.

UITGEGEVEN DOOR

T. M. LOOMAN.

geheel ten voordeele van de Christelijke Bewaarschool van
de Vereeniging ter Verbreiding der Waarheid, alhier.

AMSTERDAM,
H. HÖVEKER.
1860.

Gedrukt bij P. Groenendijk.

V O O R R E D E .

De twee verhalen, die wij hier aanbieden, zijn door eene vriendelijke vrouwelijke hand uit het Hoogduitsch vertaald. Zij worden uitgegeven geheel ten voordeele van de Bewaarschool van de Vereeniging ter Verbreiding der Waarheid alhier. Deze Bewaarschool is in de maand Mei 1858 met een twintigtal kinderen geopend en telt thans reeds een tweehonderd-en-vijftigtal. Aan haar zijn, gelijk aan alle dergelijke inrigtingen, aanzienlijke uitgaven verbonden, die voor als nog hare inkomsten overtreffen. Zij gaat zelfs op dit oogenblik onder eene voor haar betrekkelijk wigtige schuld gebukt. Door het uitgeven van dit boekje hopen wij onder Gods zegen haar, voor een gedeelte althans, daarvan te verlossen. Te dien einde hebben ook allen die er aan te pas kwamen — vertaalster, teekenaar, lithograaf, korrektor, drukker, uitgever — besloten alles gratis te doen, zoodat de geheele opbrengst van dit boekske ten bate komt van de kas dezer school.

*Wij hebben nu een vriendelijk verzoek, dat name-
lijk alle kindervrienden, die er prijs op stellen dat
de jeugd van kindsbeen af onderwezen worde in
de Heilige Schriften die wijs kunnen maken tot
zaligheid, en christelijke lectuur onder de kinde-
ren willen helpen bevorderen, ons het genoegen
doen dit boekje te koopen en daarvan zelfs eenige
exemplaren tegelijk te nemen om ze te versprei-
den; wij kunnen hun verzekeren dat zij daardoor
de christelijke Bewaarschool helpen, waarop onze
hoofdonderwijzeres een degelijk godsdienstig onder-
wijs, naar de vatbaarheid der haar toevertrouwde
zeer jonge kinderen geeft, en een goed zaad uit-
strooijen in de harten van weêrandere kinderen en
welligt in die van hoofden van huisgezinnen waar-
van de gezegende gevolgen niet te berekenen zijn.*

*Wij deden wat wij konden; met vrijmoedigheid
roepen wij onzen vrienden toe: «helpt ons door
te doen wat gij kunt. Elk boekje dat gij koopt,
kan dubbelen zegen aanbrengen.» Dat geve de Heer,
zijn Naam ter eer en vele zielen tot eeuwig heil.*

Amsterdam,
20 Jan. 1860.

T. M. LOOMAN.

I.

DE GEKNAKTE BOOMTAK.

Mijne lieve jeugdige vrienden! Het hoofdzakelijkste, en wat ook de waarde uitmaakt van het verhaal, dat ik u wil mededeelen, is, dat het *volkomen waar is*. Het werd mij verhaald door eenen man, die niet alleen geloofwaardig is, maar die ook de hoofdpersoon uitmaakt in deze geschiedenis. Daar ik echter geloof, dat hij nog leeft, zoo wil ik de namen veranderen die daarin voorkomen.

Pieter Weiss, een welgezeten landman, woonde aan den oever van het meer van Genève, niet verre van het dorp Clarens in Waadland; hij had twee kinderen, een meisje van zeven en een knaap van negen jaren. Zijne denkwijze omtrent de opvoeding zijner kinderen was geheel in strijd met die, welke vrome menschen daaromtrent hebben: hij hield namelijk eene grondige en goede ontwikkeling voor hoogst noodzake-

lijk; ware godsvrucht kwam echter volstrekt niet bij hem in aanmerking. Hij was vijandig, ja bijna hatelijk gezind, tegen allen, die op eenigerlei wijze godsdienstigen ijver aan den dag legden. Toen er dus sprake was, om zijnen zoon naar eene kostschool te zenden, in de nabijheid van Zurich, onderzocht hij vooraf met de grootste naauwkeurigheid, of de onderwijzers aldaar wel *Rationalisten* waren; hierdoor verstaat men diegenen die alleen gelooven, wat zij met hun redelijk verstand kunnen bevatten; dan of zij *Piëtisten* waren, met welken naam ware Christenen dikwijls bestempeld worden. Nadat Pieter Weiss hieromtrent inlichting had ontvangen door eenen brief dien hij van den bestuurder der school ontving, waarin deze hem de verzekering gaf, dat hij nimmer onderwijzers bij zich gedoogde, die bovengemelde overdrevene rigting waren toegedaan en die nooit van iets spreken kunnen, zonder den Bijbel of Christus daarbij aan te halen, liet de vader zijnen zoon naar Zurich vertrekken, niet zonder hem ernstiglijk op het hart te hebben gedrukt dat hij toch wijsheid moest opdoen, en het onderrijs dat hem gegeven werd, zich met vlijt ten nutte maken. Toen de knaap zijne zaken bijeenbragt om die in te pakken, en ook de

boeken die hij van dezen en genen ontvangen had, en waaronder zich een Nieuw Testament bevond, zeide zijn vader tot hem: „Laat dit boek hier, gij hebt het niet noodig; want gij verstaat het nog niet; maar neem den Katechismus en lees dien iederen dag.”

„Maar vader,” zeide het kind, „de Katechismus is bijna aan het Nieuwe Testament gelijk, en de Dominé heeft mij beide boeken gegeven.”

„De Katechismus is veel duidelijker en meer verstaanbaar, neem dien mede en wees nu stil.”

„Kan ik niet beiden medenemen?”

„Dat is geheel overbodig! Wat zijt gij toch eigenzinnig!”

„Ik zal dit dan hier laten, Vader.”

Maar dit verbod had spoedig zijne uitwerking; er ontwaakte namelijk bij Johan een vurige wensch om juist dit N. T. te lezen, welke behoefte hij vroeger niet zoo zeer gehad had.

De knaap verliet de ouderlijke woning en kwam ter school. Gelijk dit zoo dikwijls het geval is, merkte men weldra bij hem op, dat hij met twee of drie zijner makkers veel meer omging dan met de overige.

Zijne nieuwe vrienden hadden, gelijk hij zelf,

eene zachte en stille inborst en bragten hunne vrije uren het liefst met aangename en nuttige lektuur door. Hunne ouders stelden hen daartoe in de gelegenheid, en zonden hun van tijd tot tijd goede boeken en brieven, welke echter juist in de rigting waren, tegen welke Johans vader zulk een vooroordeel had. Degene die aan het hoofd der school stond, en die zijne hulponderwijzers zoo zorgvuldig naging, uit vrees dat overdrevene godsdienstige denkbeelden de school zonden binnen dringen, en hij daardoor de kinderen zou verliezen van die ouders die er tegen waren, — diezelfde man was bij verre na niet zoo waakzaam omtrent de keus der boeken: want welke boeken de ouders ook zonden, nooit verbood hij den kinderen die te lezen. Aldus kwamen zoowel verkeerde als goede boeken op school. Het lezen dier boeken welke Johan van zijne leermakkers kreeg, liet eenen diepen indruk bij hem na; hij las ijverig den Bijbel, welke hem door den Predikant die de school bezocht, tot het bestuderen der bijbelsche geschiedenis gegeven was; hiernaar had hij zoo vuriglijk verlangd.

Op zekeren dag overviel hem de hoofdonderwijzer der school, toen hij in een afgelegen hoekje van den tuin lag nedergekniel.

„Wat doet gij daar?“ zeide hij.

„Ik bid tot God, mijnheer!“

„Hebt gij dan niet heden morgen met de anderen gebeden, toen de school aanving?“

„Ja, mijnheer!“

„Welnu, wat moet gij dan nu wederom bidden? Sta op en ga spelen.“

„Mijnheer! ik heb geen lust tot spelen.“

„Dat doet er niet toe! Ik beveel u te gaan spelen, of wacht! ik zal u straffen.“

Johan stond bedroefd op, en deed gelijk zijn meester hem bevolen had.

Een ander maal werd hij weder door zijnen meester betrapt, niet toen hij bad, maar toen hij eenen brief schreef aan één zijner medescholieren, die voor eenige weken de school verlaten had. Johan was alleen in de kamer; alle anderen waren aan het spelen. Daarom verwonderde het den meester, hem *zoo ijverig* te zien schrijven. Hij naderde zachtjes den knaap, en vestigde zijne blikken op den brief van den kleinen schrijver, eer Johan zijne tegenwoordigheid bemerkte. De meester kon dus het volgende lezen:

„Waarde George! Het doet mij zeer leed dat gij vertrokken zijt; maar de boeken die gij mij gegeven hebt, maken mij regt geluk-

kig. Ik heb een gansch ander gevoel in mijn binnenste. Waar ik vroeger behagen in vond, dat verveelt mij nu; en daarentegen, wat mij vroeger verveelde, vind ik nu van het grootste gewigt. Ik heb nu evenveel genoegen, wanneer ik alleen, als wanneer ik met anderen ben. Mijne boeken dienen mij tot gezelschap. - Het is mij echter alsof ik nooit alleen ware, maar het is mij juist alsof de goede God aan mijne zijde stond, om te hooren wat ik zeg, wanneer ik bid en in den Bijbel lees. Onze meester.....

De meester had dit alles in een oogenblik tijds gelezen, en was nu zeer begeerig te zien, wat hij van *hem* zeggen zoude; hij hield daarom zijnen adem in, want hij vreesde zijne tegenwoordigheid door het minste geritsel te verraden, en wachtte met ongeduld, wat de knaap aangaande hem schrijven zoude. Daar zag hij den kleinen Johan langzaam, en letter voor letter, de volgende woorden nederschrijven:

„Onze meester geeft ons vele lessen en laat ons lange wandelingen doen; maar het schijnt dat hij niet gaarne bidt: want hij heeft het mij onlangs verboden, toen ik het deed; daarom bid ik nu altijd voor hem.”

„Wat doet gij daar?” zeide de meester met liude stem, en gansch vertoornd.

»Ik schrijf, mijnbeer!»

»Zijt gij dan nog niet met uwe les gereed?»

»Ja, mijnheer! maar ik schrijf aan George.»

»Gij hebt u met George niet af te geven; ga een weinig wandelen.»

»Het regent zoo, mijnheer!»

»Ga dan op de speelplaats; daar zult gij wel droog blijven.»

»Ik ben weldra klaar, mijnbeer!»

»Gij verbeeldt u immer gelijk te hebben,» zeide de meester op bitteren toon, hem den brief afnemende, dien hij verkreukelde en in zijnen zak stak. »Gij wilt mij dus niet gehoorzamen? Gij weet dus niet, huicbelaar! dat gij uwen vader en uwe moeder zult eeren? En uw vader wil niet hebben, dat gij u met zulke dingen bezig houdt. Ga naar beneden, zeg ik u.»

Joban ging, en de onderwijzer overlegde bij zich zelve, wat hem te doen stond. Hij begreep, dat zoo hij toegaf, eene zoodanige rigting de overband zou nemen in zijne school, zoodat in korten tijd de leerling niet meer den onderwijzer zou beboeven te eerbiedigen, maar bet tegenovergestelde plaats zou hebben. Hij schreef daarom onmiddelijk aan Pieter Weiss, dat het hem voorkwam, dat zijn zoon zich die denkwijze in bet hoofd bad gezet, waartegen hij (de vader) zich zoo bepaald

verzet had; hij had hem gewaarschuwd, en de vader moest nu van zijnentwege doen wat hij kon.

De vader, wien deze tijding veel zorg veroorzaakte, daar hij vreesde dat zijn zoon eindigen zoude met tot de vromen te behooren, schreef dadelijk, en riep zijnen zoon bij zich terug. Johan keerde naar huis terug, werd zeer beknord en vermaand om voortaan verstandiger en gehoorzamer te zijn.

Pieter Weiss had zich ten doel gesteld om zijnen zoon tot de studie op te leiden; toen hij echter gewaar werd, dat zijn geest bovengemelde rigting had aangenomen, vond hij het meer geraden hem tot een landbouwer op te leiden. Hij zond hem daarom naar het veld, om het vee te hoeden.

Daar wij nu tot de landelijke woning zijn teruggekeerd, zal ik u met Johans jongere zuster bekend maken, die eene lieve zachte inborst had, even als hij. Pieter Weiss begreep, dat meisjes niets behoefden te leeren, dan het huishouden. Gij moet weten, dat Louise de vertrouweling haars broeders werd; en dat Johan haar in korten tijd alles leerde, wat hij zelf geleerd had.

Aldus had juist het tegendeel plaats van hetgeen de vader zich had voorgesteld. Louise

deelde zeer spoedig in de denkwijze van haren broeder, en om die reden, stelde vader Weiss geen belang meer in zijne kinderen; in het oog van hunnen Hemelschen vader waren zij echter zeer kostelijk.

En gij, lieve kinderen! die in het bezit zijt van ouders, die alles doen wat in hun vermogen is, om u de geestelijke goederen deelachtig te doen worden, in plaats van u die te ontnemen, gelijk vader Weiss deed, voelt gij niet bij het lezen van dit verhaal, welk een grooten schat gij bezit? Gij zult echter ook bemerken, dat God dit gezin niet minder begenadigde dan het uwe. Hij nam slechts andere middelen te baat, om tot hetzelfde doel te geraken.

Toen Weiss zag, dat zijn zoon zijn dochtertje op den verkeerden weg bragt, zoo als hij dit noemde, scheidde hij de kinderen zoo veel mogelijk van elkander. Wanneer Johan de koeijen op het eene weiland hoedde, moest Louise de schapen op een ander land weiden. De kinderen zochten echter zoo veel mogelijk omgang met elkander te hebben.

Wanneer zij des avonds naar huis keerden, en elkander ontmoetten, zochten zij een een-

zaam plekje op, en deelden elkander mede, wat zij gedurende den dag verrigt hadden. Johan bragt dan zijn Nieuw Testament te voorschijn (hij had namelijk zijnen grooten Bijbel tegen eenen kleineren verwisseld) dien hij in zijnen zak kon steken, en las zijne zuster eenige verzen daaruit voor. Maar de ouders, die spoedig bemerkten, dat de kinderen niet op het gewone uur te huis kwamen, lieten hen zoeken, om te zien of zij welligt in het dorp zich met spelen hadden opgehouden. Als men hen vond, werden zij van elkander gescheiden en zelfs geslagen.

Aan tafel mogten zij niet naast elkander zitten; het spreken werd hun ook verboden; het was eene ware marteling. Kunt gij u zoo iets voorstellen, dat zelfs de bureu het hunne daartoe bijbragten? — want wanneer zij de kinderen bij elkander zagen, wisten zij niet hoe spoedig zij de ouders daarvan verwittigen zouden, die hen telkens met strengheid te regt bragten.

Ofschoon de kinderen in eene godsdienstige stemming waren, voelden zij zich zeer ongelukkig; niet alleen omdat zij zoo naauw bewaakt werden, maar ook hoofdzakelijk, omdat zij zoo dikwijls in de verzoeking kwamen, om

hunnen ouderen ongehoorzaam te zijn. Hun toestand was dan ook regt pijnlijk. Dat kunt gij u wel voorstellen, lieve kinderen! Zij hadden het niet zoo goed, als gij het waarschijnlijk hebt, wanneer namelijk de ouderlijke bevelen overeenstemmen met hetgeen God eischt, en aldus het laatste gemakkelijker te vervullen is. De ouders van Johan en Louise bevelen echter wat God verbiedt, zoodat de arme kinderen dikwijls niet wisten hoe zij handelen moesten. Doch ik keer tot mijn verhaal terug.

Op zekeren dag werd Johan naar een weiland, en zijne zuster naar een veld gezonden, dat aan den voet van dezelfde helling lag. Johan kwam toen op het denkbeeld, om op eenen boom te klimmen, van waar hij mogelijk ontdekken kon, waar zijne zuster was. Hij kreeg haar spoedig in het oog, riep haar en gaf haar een teeken met zijn boek; maar een boerenknaap die hem zag, liep ijlings tot zijnen vader om dien daarvan kennis te geven. Deze kwam dan ook dadelijk, en maakte de kinderen het tezamenzijn onmogelijk. Den volgenden dag werden zij naar dezelfde plaats gezonden; maar deze keer was het eenen wijngaardenier opgedragen, hen te bewaken, en hunnen vader zeker teeken te geven, wan-

neer zij eene poging mogten aanwenden, om elkander te naderen. Johan klom spoedig weder op eenen boom, en ofschoon hij zijne zuster niet zien kon, ving hij aan het eerste vers van een lied te zingen, dat ook zijne zuster kende. Louise antwoordde hem met het tweede vers; haar broeder hoorde zulks tot het einde toe aan, en nu zetteden zij het gezang gemeenschappelijk voort. Zij voelden zich regt gelukkig, dat zij aldus een middel hadden gevonden, waardoor zij hunne gedachten konden niten, zonder daarom hunnen vader ongehoorzaam te zijn. Maar ach! de satan is ook vindingrijk, en hij weet dit ook zijnen vrienden mede te deelen. De wijngaardenier gaf, zonder van zijne plaats te verroeren, een klein meisje dat juist voorbijging een teeken, dat zij hunnen vader moest opzoeken. Weiss kwam, vond Johan op den boom, en plaatste zich met eenen stok in de hand onder denzelven.

„Maak dat gij er af komt, gij kleine deugniet!”

„Ja, vader!”

„Wat doet gij dan toch daar boven?”

„Ik zing den Heer een lofied.”

„Ja, wacht slechts; ik zal je een ander liedje laten zingen.”

„O, ik beloof u, vader! ik zal er niet weder opklimmen.”

„Nu goed, maak nu maar, dat je naar beneden komt.”

Met deze woorden schudde de vader wild aan den boom, alsof hij vruchten wilde afschudden. Toen viel eene kostelijke vrucht, het arme kind, er af. Hij had zijnen voet verzwikt.

„Ach! vader! vader! Ik zal waarlijk niet weder den boom beklimmen.”

„Gaauw, naar huis.”

„Ach, mijn been doet mij zoo zeer.”

„Voorwaarts, anders sla ik je.”

„O, vader! wilt gij mij niet eene hand geven?”

„Neen, maar den stok zult gij voelen, dengniet!”

En daar de vader hem inderdaad slaan wilde, was het arme kind genoodzaakt, naar huis te hinken.

De verzwikking had geene verdere gevolgen, en was weldra over.

Johan en zijne zuster werden weder uitgezonden om het vee te hoeden. Deze keer was alles zoo beschikt, dat zij niet ligt met elkander in aanraking konden komen. Zij waren ongeveer een uur op het veld; toen

de vader onderzoeken wilde, hoe het met hen stond. Om dit onbemerkt te kunnen doen, klom hij in denzelfden boom, van welken hij zijnen zoon op zoo ruwe wijze had afgeschud. De boom was niet zeer stevig, en Pieter was zwaarder dan zijn zoon; toen hij zich daarom naar voren boog, ten einde zich te overtuigen, dat Johan niet deed wat hem verboden was, brak de tak onder den ongelukkigen vader, en hij viel met zijn gansche gewigt op den grond. Deze keer was echter geen verzwikte voet, maar een gebroken been het gevolg van den val. Pieter werd bedlegerig; hij bezweek er wel niet onder, maar de krankheid die uit dit ongeluk voortvloeyde, noodzaakte hem langen tijd het bed te houden, en vijftien jaren na het voorgevallene toen ik hem bezocht, was hij nog lijdende.

Wilt gij weten wat deze man, die vroeger zulk een verhard zondaar was, mij zeide? Ik zal het u zeggen:

„O, waarde heer! ik ben een ellendig mensch, en verdiende dat God mij verlaten had; maar God, wiens langmoedigheid grooter is dan mijne zonde, heeft mij in mijne boosheid verdragen; en daar ik zoo hardnekkig weigerde tot Hem te gaan, heeft Hij mij op

mijne legerstede vastgenageld, waar Hij mij tot nadenken bragt en bidden leerde. Gedurende de eerste jaren mijns lijdens lasterde ik God en verwenschte vrouw en kinderen; maar deze lieve kleinen hebben niet opgehouden voor mij te bidden, totdat de Heer mijn hart verbroken heeft. Diep ontroerd stel ik mij dikwijls de teedere zorg voor den geest, waarmede mijne arme kinderen mij verpleegd hebben, zelfs toen ik hen met scheldwoorden vergold. Menigmaal kwamen zij aan mijn bed, en vroegen, met mij te mogen bidden of mij een kapittel uit den Bijbel te mogen voorlezen, en ofschoon ik niet toegaf, kwamen zij telkens weder en kusten mij. Eens vloeide een traan van Louises oog op mijne wang, toen zij bukte, om mijn voorhoofd te kussen. Ik werd bewogen, maar beproefde nog lang deze ontroering wederstand te bieden. Deze traan was echter als eene vonk die in het kruid valt: hij deed mij met onbeschrijfelijke kracht gevoelen, hoe verhard, boos en ondankbaar ik was. ik nam het kind in mijne armen, en barstte in tranen las. Ik ging zelfs zoo verre, dat ik haar mijne zonde bekende. Ofschoon het mij verootmoedigde, zoo was het toch, als of de belijdenis die ik

aan een zwak en daarbij van mij afhankelijk wezen aflegde, mij goed deed. Ik voelde mij zalig, ja waarlijk zalig in deze verootmoediging, waarde heer! Deze blijdschap heb ik vroeger nooit gekend, maar nu voel ik die dikwijls voor den Heer.

„Sedert dien tijd, gaf ik mijne toestemming dat zij in den Bijbel lazen, waarover zij mij zoo dikwijls gesproken hadden, en waarvan ik zulk eenen afkeer had. Mijn haat tegen denzelfden was groot; maar niet lang daarna vroeg ik mij zelve af, hoe het mogelijk ware, dat ik zoo blind en hardnekkig had kunnen zijn. Mijn vertrouwen op God, mijne overgave aan zijnen heiligen wil bragten mij tot de erkenning, dat het goed voor mij geweest was door lijden bezocht te zijn geworden, want God redde mijne ziel, terwijl Hij mij lichamelijk kastijdde; dit bragt mij in eene gelatene stemming, waarover mijne vrouw zich zeer verwonderde. Zij was even ligtgevoelig als ik, zoodat deze treurige omstandigheden dikwijls aanleiding gaven tot twist, in plaats van onze harten tot gebed te stemmen; toen ik echter veranderd, en daardoor ook geduldig werd, volgde zij mij op den weg, waarop mijne kinderen mij geleid hadden.”

En nu, mijne lieve jeugdige vrienden, heb ik mijn verhaal geëindigd, waarvan ik gedeeltelijk zelf ooggetuige was; het overige is mij medegedeeld door de personen zelve die er in betrokken waren. Hoe en op welke wijze deze kleine knaap, in Gods hand, het werktuig werd om zijnen vader, zijne moeder en zijne zuster te bekeeren; laat ik aan uw eigen nadenken over. Tracht de dagen uwer jeugd tot gelukkige dagen te maken, voor u zelve zoo wel als voor anderen. Ik wenschte u met ernst het gewigt te doen inzien, om vroegtijdig naar godsvrucht te streven. Het leven is ons geschonken om den Heer te dienen, maar de dagen uwer jeugd maken het beste deel uws levens uit, waarin gij uwen Schepper dienen kunt, die u zijnen geliefden Zoon tot Verlosser heeft gegeven, en er slechts op wacht dat gij Hem uw hart geeft.

In den Bijbel vinden wij verscheidene liefelijke voorbeelden van jeugdige godsvrucht. Wij lezen van Samuel, die den Heer diende toen hij nog een kind was, 1 Sam. 3 : 1 en van Josia, die God zocht, toen hij nog jong was, 2 Kon. 22 : 1, 2; ook van Timotheus, die van kinds af de Heilige Schriften kende, 2 Tim : 3 : 15. En wilt gij nu niet beslui-

ten, mijne jonge vrienden! deze goede voorbeelden te volgen? Waarom zoudt gij niet leeren bidden? Ik weet geen enkele reden, waarom gij het *niet* zoudt doen; maar ik kan er u verscheidene opgeven, waarom gij het *wel* zoudt doen. Denkt toch niet, dat gij te jong zijt, dan dat God op uw gebed acht zoude geven, of dat uw gebed te onbeduidend en gebrekkig zij, en daarom door den Heiland niet aangenomen zou worden. De duivel en uw eigen hart mogen u dit zeggen, om u van het gebed af te houden: want de duivel weet wel, dat gij zijne dienaars niet wezen kunt zoo gij bidt, maar ook, dat gij niet in den Hemel komen kunt, zoo gij niet bidt. Ik ben overtuigd, dat het u niet berouwen zal, wanneer gij eenmaal als volwassenen in de wereld zult staan, en den Heer als dan vroeg gezocht zult hebben. Ik heb eens van eenen kleinen knaap gehoord, die weende en zeer bedroefd was, daar hij niet vroeger aangevangen had den Heer te zoeken; maar ik heb nimmer van iemand gehoord, wien het beronwd heeft, God te vroeg te hebben gezocht. En vergeet nooit, dat gij in den naam van Jezus bidden moet; want gij zijt zondaars; al uwe daden zijn met zonde bekleet, en geen

zondaar kan in zijnen eigenen naam tot God komen. Het bloed van Jezus Christus alleen, kan ons van zonde reinigen. Hij is van den Hemel nedergedaald, om voor u te lijden, opdat die, welke in Hem gelooven, niet verloren gaan, maar het eeuwige leven hebben. En nu leeft Hij in den hemel, om voor de kwaaddoeners te bidden, en die welke door Hem tot God komen, zal Hij geenszins uitwerpen. Bidt dus om den Heiligen Geest, opdat die uwe harten vernieuwe. Gaat tot Jezus als tot *uwen* Heiland; geeft u in kinderlijk vertronwen aan Hem over. Geloof Hem, die gezegd heeft: „Ik heb lief, die Mij liefhebben; en die Mij vroeg zoeken, zullen Mij vinden.” (Spr. 8 : 17) Dan zult gij ondervinden, dat de wegen der Opperste Wijsheid, „wegen der liefelijkheid zijn, en al hare paden vrede.” Spr. 3 : 17.

HET BOEK DER BOEKEN.

WIJZE: *Lofzang van Maria.*

Geen morgen breekt er aan,
Geen dag is heen gegaan
Of vader zit te lezen;
Dan is 't of moeder bidt,
Zoo luist'rend als zij zit;
Dan moet er stilte wezen.

Daar hoort men van Gods daan
Van oude tijden aan,
En van des menschen leven,
En 't vreeslijk zonde-loon;
Maar ook wat van Gods Zoon
Als Heiland wordt beschreven.

Toen kleine Mie eens vroeg,
Wat naam dat Boek toch droeg,
Zei moeder: „Boek der Boeken;”
En vader zei: „O kind!
Die ware wijsheid mint,
Moet daarin biddend zoeken.”

„Dit Boek is meer dan goud;
Dit Boek past jong en oud;
Dit Boek is voor elks kwalen;
Dit Boek beschrijft elks lot;
Dit Boek is 't Woord van God;
Dit boek kan nimmer dwalen.”

J. H. M.

II.

DE VERREKIJKER,

EN

HET VADERLAND.

Ik weet niet, lieve kinderen! of gij met de aardrijkskunde reeds zoo ver gevorderd zijt, dat gij het schoone koningrijk Wurtemberg kent. In de hoofdstad van dat land woonde eene mijner betrekkingen, die eens met zijne familie en twee zijner vrienden, welke van verre gekomen waren, het heerlijke jagtslot *Solitude* bezocht, een kasteel dat door Hertog Karel in het jaar 1767 gebouwd is. Van daar rust het oog op een aanzienlijk gedeelte van dit heerlijke land; men kan zelfs de vogelen onderscheiden; men ontdekt verscheidene verholten

dorpjes, en verlustigt zich in ontelbare golvende korenvelden. Om dit uitgestrekte landschap gemakkelijker en duidelijker te kunnen overzien, heeft men op het dak van het gebouw eenen verrekijker geplaatst: een werktuig, dat verwijderde voorwerpen schijnbaar in onze nabijheid brengt, dat onduidelijke zaken duidelijk, en het onzichtbare zichtbaar maakt. Eene zijner dienstmeisjes was met de familie medegekomen, die, hoewel in deze streek geboren, met de omstreken weinig bekend was, en niet vermoedde, dat zij zich op eenen nog maar kleinen afstand van haar ouderlijk huis bevond. Mijn vriend wilde haar eene kleine verrassing bereiden, en zeide tot haar:

„Wel, Klaartje! wat zoudt gij er van zeggen, wanneer ik u nu op eens Kornwertheim toonde?”

„O!” zeide zij, ongeloovig haar hoofd schudde, „dat is niet mogelijk.”

„Nu, dat zullen wij toch eens zien!” was het antwoord; „gij zult spoedig bemerken hoe dat geschiedt.”

Gij hadt getuige moeten zijn van hare verbazing!..Blz.29

Een oogenblik later werd Klaartje vol verwachting naar de plaats gebracht, waar de verrekijker stond; het dorpje Kornwertheim werd opgezocht, op de lijst van de hiertoe bestemde namen, het instrument vastgeschroefd, en men verzocht het meisje, dat wel zeer nieuwsgierig, maar toch nog half ongeloovig was, zich zoo te plaatsen, dat zij goed konde zien. Gij hadt echter nu getuige moeten zijn van hare verbazing, mijne lieve kleine lezers! Er was iets treffends in de uitdrukking van hare vreugde, juist hierover, dat zij, hoewel in zekeren zin in den vreemde, het lieve vaderland, waar zich allen bevonden die zij liefhad, in alle bijzonderheden, ja, tot den kerktoren met zijne klok, zoo duidelijk en zoo onbedriegelijk kon aanschouwen.

Deze vreugde gaf mijnen vriend aanleiding tot vele overdenkingen, en die wilde ik u eigenlijk mededeelen; want men kan hieruit iets leeren, en *leeren* moeten wij toch altijd en op iedere wijze.

„O!” zeide mijn vriend, „wat ben ik verheugd, dat ik ook eenen verrekijker bezit;

waarmede ik mijn hemelsch Vaderland kan aanschouwen; wat ben ik verheugd, dat ik zulk een Vaderland heb; want mijn Heiland heeft mij daar eene plaats bereid, en Hij zal mij spoedig tot zich nemen, om dan voor eeuwig *te huis* te zijn."

De verrekijker waarvan hier sprake is, heet *het Woord van God*, lieve kinderen! *de Bijbel*. Zeer verwijderde zaken worden door dat Woord den mensch nabij gebragt; het onduidelijke, het donkere, wordt hem helder en klaar, ja het onzichtbare zichtbaar gemaakt. Kent gij dat dierbare Woord, dat de Psalmist: „eene lamp voor zijnen voet en een licht op zijn pad” (Ps. 119 : 18) noemt? Hebt gij geleerd dezen verrekijker te gebruiken, om daarmede te zien, hetgeen menschenoogen niet zien kunnen, maar dat toch bestaat, dat toch wezentlijk is? Om dat te zien, moet men echter geopende oogen hebben, dat is te zeggen: *oogen des geloofs*, die wij van natnre niet hebben, maar die wij moeten ontvangen. Want wat helpt de beste verrekijker, voor hem die niet ziet!

En hebt gij op deze wijze uw eeuwig vaderland aanschouwd, dat oord „waar de vrijgekochten des Heeren met gejuich wederkeeren?” (Jes. 35 : 10). Waarlijk men moet een vaderland hebben, om zich daarin te verhengen, om het te aanschouwen in het geloof. Ware het niet haar vaderland geweest, dan had dat goede Klaartje bij het zien er van, zich moeilijk kunnen verheugen. En zoo gaat het ook met het *Vaderhuis* dáár boven; voor iedere ziel, die geen vrede gemaakt heeft met God, is het geen *Vaderhuis*, maar een *Regthuis*. Maar den Heer zij dank! dezelfde God en Zaligmaker, die de zijnen eene plaats bereid heeft, zorgt ook, dat degenen die zich nog vreemdelingen daarboven gevoelen, aldaar het burgerrecht kunnen verkrijgen: want Paulus schrijft aan de Efezen 2 : 19: „Zoo zijt gij dan niet meer vreemdelingen en bijwoners, maar medeburgers der heiligen, en huisgenooten Gods.” En waardoor zijn zij dit geworden? Het antwoord vindt gij in het 13de vers: „Maar nu in Christus Jezus zijt gij, die eertijds verre waart, nabij geworden door

het bloed van Christus, dat reinigt van alle zonden." Nu komt het slechts hier op aan, dat wij onze toevlugt nemen tot dezen lieven Heiland, die zijn eigen bloed voor ons vergoten heeft.

Gij die dit leest, hebt gij het gedaan? O dan kent gij het Vaderland en het Vaderhart van God, want niemand heeft zich nog te vergeefs tot Jezus gewend. Indien Hij u echter tot nu toe onverschillig is geweest, indien gij nog niet bedacht hebt, dat het hier uw leven of uwen dood geldt, gaat Hem dan niet langer voorbij. Hij, de trouwe Jezus, wil u gaarne het leven schenken, want hier toe is Hij op aarde gekomen, opdat Zijne schapen overvloed zouden hebben (Joh. 10 : 10).

Dat de Heere u dezen zegen schenke, om zijns naams wille, wenschen wij u allen hartelijk toe.

Bij **H. Höveker** is mede uitgegeven:

- Grace Kennedy, Anna Ross; eene geschiedenis voor
Kinderen. Uit het Engelsch door T. M. Looman.
Twee stukjes. . . . . *f* 1,20
- C. Möhrle, Verhalen voor Kinderen; naar het Hoog-
duitsch, door J. F. Schimsheimer. . . . . *f* 1,25
- De oude Buchman, of de vloek des vaders;
door T. M. Looman. . . . . *f* 0,40
- Lijdia, of het meisje uit Griekenland; uit het
Hoogduitsch, door T. M. Looman. . . . . *f* 0,40
- Anna, het arme weesmeisje, of de Heer ver-
laat de Zijnen niet; uit het Hoogduitsch door
T. M. Looman. . . . . *f* 0,30
- A. Reed, Elf levensjaren van een Kind. Met eene
fraaije plaat . . . . . *f* 0,50
- De levensgeschiedenis van Margaretha Whyte; een
verhaal voor Kinderen, die verlangen altijd vrolijk,
en zelfs op het sterfbed gelukkig te zijn; naar
het Engelsch van Cameron. . . . . *f* 0,40
25 Exemplaren à » 0,25
- Bijbelsch Dagboekje voor Kinderen, door de schrijf-
ster van: Bijbel in 't leven. In linnen. *f* 1,90

-
- De Bijbel in 't leven, door de schrijfster van:
 Bijbelsch Dagboekje voor Kinderen. . . . . f 0,50
 — met platen. . . . . » 0,75
- Guido en Thérèse, de Savoyaardsche Kinderen;
 met platen; door de schrijfster van: Bijbelsch
 Dagboekje voor Kinderen, Bijbel in 't leven, enz.
 f 0,70
- Oom Karel, met platen en kaarten; door de schrijf-
 ster van Bijbelsch Dagboekje voor kinderen, Bij-
 bel in 't leven, enz. 3 deelen . . . . . f 3,70
- H. Kasten, Korte Toespraken, voor kinderen. » 0,25
- F. A. Krummacher, Het Duifje. Met 5 platen, in
 carton . . . . . f 0,75
- Victor Strausz, Zeven Verhalen. 2 dln. in linnen » 3,—
- C. Malan, Het kleine Christen Meisje. . . » 0,15
 25 Exempl. » 3,—
- De » » Jongen. . . » 0,15
 25 Exempl. » 3,—
- De school van Val-D'Amont. . . » 0,15
- Droefheid en vertroosting . . . » 0,15
- Het ware Kruis. . . . . » 0,30
- Het gelukkige Huisgezin. . . . » 0,30
- Verhalen; uit het Fransch door T. M.
 Looman. Met gekl. platen, in linnen band. f 1,25
- George Lewelin, of de verloren Zoon, Godsdienstig
 verhaal aan alle jonge lieden. . . . . f 0,30

-
- P. van Eik, Kindergedichtjes. Uitgegeven ten voor-
deele der havelooze Kinderen te Amsterdam. 2
deeltjes met platen. Ingenaaid . . . f 0,80
In linnen, verguld op sneé. » 1,40
- T. M. Looman, Nuttige en aangename Verhalen
voor de lieve Jeugd. 2 deelen. . . . f 0,55
- Driehonderd kleine Verhalen, met verschil-
lende letters gedrukt en eene menigte plaatjes,
naar C. Möhrle. 3 deelen. . . . f 1,30
Bij getallen van 25 Exempl. voor schoolge-
bruik per deeltje. . . . f 0,30
- Het Zendelingsblad voor de Jeugd, door T. M.
Looman. 9 Jaargangen, ieder à . . . f 1,20
- Het boek der kleine kinderen, of verzameling van
verhalen naar de vatbaarheid der kindschheid.
Uit het Fransch. 2 stukjes. . . . f 0,90
-

*De volgende boekjes zijn per stuk 15 Cts. — 25 Ex.
van ieder afzonderlijk of door elkander f 3,—*

Immanuel, of het kind in de kribbe te Bethlehem.
Bedenkt voor dat gij spreekt.

George Stanley.

De viering van het Kersfeest te Bürgthal.

Betty, het Nieuw-Zeelandsch meisje.

De Avondwandeling. (Eene zamenspraak).

De arme Seppeli.

Stelt niet tot morgen uit wat gij heden doen kunt.

H. Groenewegen, Het Kindermeisje. Een verhaal
door hare Mevrouw, eene Engelsche dame.
J. C. Rijle, Klein en wijs.

*De volgende boekjes zijn per stuk 10 Cts. — 25 Ex.
van ieder afzonderlijk of door elkander f 2,—*

Der lammeren toevlugt.

De Kinderkerk.

De vertredene Bloemen. Een verhaal voor lieve
kinderen.

Charlotte Elizabeth, De Begraafplaats.

——— Roode Beziën.

——— Het Vogelnestje.

——— Het Schuitje.

Zalig leven en sterven van een Kind

De Wonderlamp.

Lucia, of ik zal nooit weér ondeugend zijn.

Kinderwenschen.

De arme Jozef.

Haast ben ik tien jaar oud.

Een hartelijk woord aan kinderen over kwellen en
mishandelen van dieren.

De Zondagsviering.

De wandel in het licht.
